

Minneord

OSS IMELLOM

TJØSTOLV LUND

Haavard Gjengstø døde 12.10. 2008, 77 år gammel. Med det har en av pionerene i norsk intensivmedisin gått bort. Haavard fullførte medisinstudiet i Heidelberg i 1959. Etter turnustjeneste og ett år med kirurgi og gynekologi startet han sin spesialisering som anestesilege ved Haukeland sykehus. Han ble godkjent spesialist i anesthesiologi i 1968 og fikk samme år fast stilling som overlege. For 18 år siden gikk han av med pensjon.

Haavards hjertebarn var intensivmedisinen. På den gamle Recovery-avdelingen ble den første egentlige intensivvirksomhet på Vestlandet startet. Et helt nytt intensivavsnitt åpnet i 1974 med Haavard som leder. Han var meget kunnskapsrik innen patofysiologi. Dette ble basis for diagnostikk og behandling av sviktende lungefunksjon og blodsirkulasjon. Sammen med kollega og fysiolog Amund Ersland fikk han til et paradigmeskifte innen dette behandlingsfeltet. Fra midten av 1970-årene var han heltidsengasjert

i intensivmedisinen. På den tid var det svært uvanlig at anestesileger var heltidsengasjert i intensivarbeid, de langt fleste var generalister med den vesentligste del av sitt arbeid innen narkose og ryggbedøvelse.

Innenfor intensivmedisinen hadde Haavard tidlig en spesiell interesse for drukning og hypotermi. Han gjennomførte en prisbelønt studie om dette. Ellers var han alltid engasjert i utdanningen av ambulansepersonell, og har virkelig satt spor etter seg i denne virksomheten. Ernæring av kritisk syke var et annet område han viet stor interesse. I opplæringen av leger under spesialisering, av medisinerstudenter og spesialsykepleiere var han levende engasjert og viste store pedagogiske evner. Spesielt i undervisningen ved sykesengen var han en ener.

I sitt arbeid med svært ustabile intensivpasienter visste han å bruke kolleger og medarbeidere ved avdelingen samt også å tilkalle spesialister fra andre avdelinger. Han var en usedvanlig klok medisinsk teambygger. Med sin sterke faglige bakgrunn innen fysiologi og klinisk medisin kan man si at han dannet en «skole» innen intensivmedisinen. Denne skole har siden vært fulgt opp på Haukeland Universitetssykehus noe som klart medvirket til at intensivavdelingen i dag drives på et høyt nivå ikke bare nasjonalt, men internasjonalt.

Haavards personlige egenskaper kom tydelig frem i hans arbeid. Han var et arbeidsjern, alltid engasjert og søkende etter å optimalisere både diagnostikk og behandlingstiltak. Strategien var at så lenge det var håp om å lykkes med behandlingen, skulle det ikke spares på noe. Når avslutning av aktiv intensivbehandling likevel ble aktuelt og pasienten døde, viste han en enestående menneskelighet overfor pasient og pårørende. Han hadde også stor omsorg for det involverte personellet.

Det er med stor takknemlighet for den tiden vi fikk sammen med Haavard, at vi nå lyser fred over Haavards minne.

På vegne av medarbeidere og kolleger

Publisert: 18. desember 2008. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2025. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. desember 2025.